

การศึกษาแนวทางการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตส้มสายน้ำผึ้ง (ปีที่ 1)

นพดล จรัสสัมฤทธิ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-เชียงใหม่

การทดสอบการใช้สูตรปุ๋ยและอัตราปุ๋ยที่แตกต่างกัน ในสวนส้มสายน้ำผึ้งที่กำลังให้ผลผลิต อายุ 5 ปี ณ สวนเกษตรกร ต.ม่อนปิน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ระหว่างเดือน เมษายน พ.ศ. 2553 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2554 โดยแบ่งการทดลองเป็น 5 กรรมวิธีดังนี้ 1) ปุ๋ยที่เกษตรกรใช้เป็นปกติ 2) ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร 3) ปุ๋ยตามคำแนะนำของบริษัทไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน) สูตร A 4) ปุ๋ยตามคำแนะนำของบริษัท สูตร B และ 5) ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดิน โดยในแต่ละกรรมวิธีมี 8 ซ้ำๆ ละ 1 ต้นรวมเป็น 40 หน่วยทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง พบว่า การใส่ปุ๋ยในแต่ละกรรมวิธีส่งผลให้ค่า pH ของดินลดลง แต่ค่าปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ โพแทสเซียมในดินเพิ่มขึ้นตามปริมาณปุ๋ยที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกรรมวิธีที่ 5 ที่ให้อัตราปุ๋ยเป็น 2 เท่าของกรรมวิธีที่ 2 แต่ไม่ได้ส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของต้นส้มทั้งด้านความกว้างและความสูง ส่วนน้ำหนักผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ต่อต้นในผลผลิตชุดที่ 1 นั้น พบว่า การให้ปุ๋ยตามกรรมวิธีที่ 4 สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้สูงสุดเท่ากับ 41.63 กิโลกรัมต่อต้น โดยมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อผลเท่ากับ 148.10 กรัมต่อผล มากกว่ากรรมวิธีอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แม้ว่าจะมีเปอร์เซ็นต์เนื้อลดลงเท่ากับ 29.43% แต่เปอร์เซ็นต์น้ำคั้นเพิ่มขึ้นเท่ากับ 53.13% ส่วนปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ปริมาณกรด สดส่วน ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรด สีผิว ความสวยงาม ความพึงพอใจ และรสชาติ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ดังนั้นเมื่อจำหน่ายผลผลิตจึงพบว่า การใช้ปุ๋ยในกรรมวิธีที่ 4 มีรายได้ต่อต้นสูงสุดคือ 1,749.05 บาทต่อต้น และมีรายได้สุทธิ 1,679 บาทต่อต้น จึงทำให้มีผลผลิตต่อไร่เท่ากับ 6,871 กิโลกรัมต่อไร่ (42,945 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์) และมีรายได้สุทธิต่อไร่ 201,220 บาทต่อไร่ (1,252,766 บาทต่อเฮกตาร์)